

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА **для гуртків дитячих закладів оздоровлення та відпочинку** **«Авіамоделювання»**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дитяча технічна творчість є дією з наймасовіших форм залучення учнівської молоді до творчості. Вона спрямована не тільки на ознайомлення вихованців із різноманітним світом техніки, розвиток їхніх здібностей, а й на трудове виховання та політехнічну освіту.

Авіамоделювання – поширений вид технічної творчості. Це одне з улюблених занять учнівської молоді, масовий технічний вид спорту, що допомагає ознайомитись зі світом авіації.

Навчальна програма реалізується в гуртку науково-технічного напрямку дитячого закладу оздоровлення та відпочинку і спрямована на дітей віком від 10 до 16 років.

Мета програми: виховання творчої особистості учнів, поглиблення знань з природничо-математичних дисциплін та формування і розвиток технічного мислення, творчої уяви, необхідних для виготовлення літаючих авіамоделей, створення умов для самореалізації дітей у практичній діяльності.

Основними завданнями програми є формування таких компетентностей:

пізнавальна – ознайомлення з історією авіації, основами моделювання та конструювання літаючих моделей;

практична – формування вмінь та навичок конструювання та виготовлення літаючих моделей, набуття практичного досвіду роботи з різноманітними інструментами та матеріалами;

творча – формування технічного мислення, розвиток конструкторських здібностей, навичок виготовлення літаючих моделей як за кресленнями, так і власної конструкції.

Програма розрахована на 16 годин: 2 заняття в тиждень по 2 години.

Теоретична частина має бути присутня на кожному занятті у вигляді бесіди, але не повинна займати більше 1/3 від часу проведення заняття. Головна увага має бути зосереджена на теоретичних питаннях, пов'язаних із поясненням фізичних умов польоту авіамоделей і технологічних прийомів конструювання та виготовлення моделі. Особливу увагу слід приділяти техніці безпеки, проводити вступний та поточний інструктаж при роботі з інструментами та під час запуску літаючих моделей.

Практична робота передбачає виготовлення авіамоделей різного рівня складності із застосуванням доступних матеріалів.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Кількість годин		
		Теоретичн і заняття	Практичні заняття	Усього
1.	Вступ	0,5	0,5	1
2.	Українські авіаконструктори та їх внесок у світову авіацію. Типи літаючих моделей	0,5	0,5	1
3.	Найпростіші літаючі моделі планерів	0,5	1,5	2
4.	Модель планера	0,5	2,5	3
5.	Контурна модель-напівкопія «літака»	0,5	2,5	3
6.	Модель літака з гумовим двигуном на дальність польоту	0,5	2,5	3
7.	Виготовлення літаючих моделей за вибором або власної конструкції	0,5	1,5	2
8.	Підсумок	-	1	1
	Разом	3,5	12,5	16

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття. Техніка безпеки (1год.)

Теоретична частина. Ознайомлення дітей з метою роботи гуртка та розкладом занять. Техніка безпеки роботи з інструментами та під час запуску моделей.

Практична частина. Демонстрація авіамоделей, показові запуски.

2. Українські авіаконструктори та їх внесок у світову авіацію. Типи літаючих моделей (1 год.)

Теоретична частина. Історичні відомості про авіацію. Видатні українські конструктори й учені І. Сікорський, О. Антонов, С. Корольов та їх внесок у світову науку. Авіамоделювання - поширений вид технічної творчості. Сучасні типи літаючих моделей та їх конструктивні особливості.

Практична частина. Ознайомлення з матеріалами та інструментами, необхідними для виготовлення найпростіших літаючих моделей.

3. Найпростіші літаючі моделі планерів (2 год.)

Теоретична частина. Літаючі моделі планерів найпростішої конструкції. Будова моделі планера. Основні елементи. Поняття про креслення та шаблон. Інструменти та матеріали, необхідні для виготовлення моделі.

Практична частина. Підготовка робочого місця, матеріалів та інструментів. Прийоми роботи з кресленнями та шаблонами. Виготовлення літаючої моделі планера. Оздоблення моделей. Регулювання і запуски

моделей (найпростіші літаючі моделі планерів виготовленні в техніці «орігамі» з використанням паперу та картону)

4. Модель планера (3 год.)

Теоретична частина. Загальні відомості про планер. Основні елементи планера та їх призначення. Особливості конструкції моделі планера на дальність польоту «класичної» схеми. Побудова шаблонів крила, стабілізатора і кіля за кресленнями. Інструменти та матеріали, необхідні для виготовлення моделі планера.

Практична частина. Підготовка робочого місця, матеріалів та інструментів. Прийоми роботи з шаблонами та кресленням. Виготовлення моделі планера. Основні елементи моделі (крило, стабілізатор, кіль – виготовлені з картону або пінопластових панелей для стелі, фюзеляж – дерев'яна рейка 3х3 мм або пластикова трубка, клей ПВА, для балансування використовуємо гумку для стирання, скотч). Оздоблення моделей. Регулювання і запуски моделей.

5. Контурна модель-напівкопія «літака» (3 год.)

Теоретична частина. Загальні відомості про модель планера. Вибір прототипу для виготовлення контурної моделі-напівкопії «літака». Основні елементи моделі та їх призначення. Побудова шаблонів крила, стабілізатора, кіля і фюзеляжу за кресленнями. Інструменти та матеріали, необхідні для виготовлення моделі планера.

Практична частина. Підготовка робочого місця, матеріалів та інструментів. Прийоми роботи з шаблонами та кресленням. Виготовлення моделі планера. Основні елементи моделі. Оздоблення моделей відповідно до прототипу. Регулювання і запуски моделей.

6. Модель літака з гумовим двигуном (3 год.)

Теоретична частина. Загальні відомості про літак. Основні елементи літака та їх призначення. Особливості конструкції моделі літака на дальність польоту. Повітряний гвинт для літаючої моделі. Авіамодельний гумовий двигун. Побудова шаблонів крила, стабілізатора і кіля за кресленнями. Інструменти та матеріали, необхідні для виготовлення моделі літака.

Практична частина. Підготовка робочого місця, матеріалів та інструментів. Прийоми роботи з шаблонами та кресленням. Виготовлення моделі літака. Основні елементи моделі (крило, стабілізатор, кіль, гвинт – виготовлені з картону або пінопластових панелей для стелі, фюзеляж – дерев'яна рейка або пластикова трубка, 3х3 мм, гумовий двигун з 2-3 гумових кілець, елемент для кріплення повітряного гвинта - плоска з жерсті, металевий дріт діаметром 1,5 мм для виготовлення вісі повітряного гвинта, клей ПВА, скотч). Оздоблення моделей. Регулювання і запуски моделей.

7. Виготовлення літаючих моделей за вибором або власної конструкції (2 год.)

Теоретична частина. Креслення літаючої моделі планера або літака власної конструкції. Основні елементи. Побудова шаблонів за розробленими

кресленнями. Інструменти та матеріали, необхідні для виготовлення авіамоделей.

Практична частина. Підготовка робочого місця, матеріалів та інструментів. Прийоми роботи з шаблонами та кресленням. Виготовлення літаючої моделі власної конструкції. Оздоблення моделей. Регулювання і запуски моделей.

8. Підсумок (1 год.)

Підбиття підсумків роботи гуртка. Виставка кращих моделей. Змагання на дальність польоту моделей планерів та літаків з гумовим двигуном на проходження дистанції до 20 метрів.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- правила безпеки праці в приміщенні гуртка та під час проведення запуску літаючих моделей;
- основні терміни, положення та закони з тем теоретичного курсу програми;
- порядок виготовлення моделей;
- інструменти і матеріали для побудови літаючих моделей.

Вихованці мають вміти:

- організовувати робоче місце;
- обирати за кресленнями моделі необхідні матеріали та інструменти;
- визначати порядок виконання робіт, послідовність операцій;
- використовувати необхідні інструменти для виготовлення моделей;
- проектувати та виготовляти найпростіші літаючі моделі;
- запускати та регулювати літаючі моделі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рожков В.С. Авиамодельный кружок. / В.С. Рожков – М.: Просвещение, 1989 -157 с..
2. Програми з позашкільної освіти. Науково-технічний напрям / Биковська О.В., Лихота С.О. та ін К: «Грамота», 2007. Випуск 1 С.188-200
3 www.modelka.com.ua

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ГУРТКА АВІАМОДЕЛЮВАННЯ

Основне обладнання	Кількість
<i>Матеріали</i>	

Пінопласт (для покриття стелі 50x50x5мм)	10 наб.
Рейки 3x3мм,	50 шт.
Клей ПВА	10 шт.
Дріт металевий 1,5мм	5 м.
Скотч різнокольоровий	4 наб.
Нитки №10-30	5 шт.
Гума авіамоделльна (1,5-2мм)	15 м.
Картон А-4	15 наб.
<i>Інструменти та приладдя</i>	
Ножиці побутові	15 шт.
Лінійка 500мм	15 шт.
Лобзики	5 шт.
Надфілі (набір)	5 шт.
Молоток	1 шт.
Плоскогубці	5 шт.
Напилки (набір)	1 шт.
Ніж канцелярський	15 шт
<i>Обладнання</i>	
Столи учнівські	15 к-тів
<i>Таблиці і плакати</i>	
Техніка безпеки	1 к-т
Алгоритми виконання моделей	1 к-т